

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4694“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)**

(TAP NR. 16-1877(3), TAIS NR.16-12290(4))

2017-02-20 Nr. NV-466

Vilnius

1. Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

2. Projekto tikslas

Seime įregistruoto (*iniciatoriai – naujos ir buvusios kadencijos Seimo nariai: Valentinas Bukauskas, Valdas Skarbalius, Kęstutis Daukšys, Viktoras Fiodorovas, Darius Ulickas, Artūras Paulauskas, Vydas Gedvilas*) Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4694 tikslas – sudaryti sąlygas efektyviam Seimo narių darbui ir veiksmingiau atstovauti rinkėjus. Seimo narys eidamas ministro pareigas yra užimtas ministerijos kompetencijai priskirtų klausimų sprendimu ir negali viso savo darbo laiko skirti rinkėjų atstovavimui. Seimo narys, einantis ministro pareigas dalį savo laiko skiria darbui ministerijoje, o tai nesudaro galimybės detalai gilintis į Seimo komitetuose ir Seimo posėdžiuose svarstomus klausimus.

Įstatymo projekte siūloma Konstitucijos 60 straipsnio antroje dalyje išbraukti nuostatą, kad Seimo narys gali būti skiriamas ministru, t. y., tuo pat metu eiti Seimo nario ir ministro pareigas. Pagal siūlomą pakeitimą Seimo narys galėtų būti skiriamas tik Ministru Pirmininku.

3. Dabartinė situacija. Šiuo metu pagal Konstitucijos 60 straipsnio 2 dalį Seimo narys gali būti skiriamas ministru ir Ministru Pirmininku, t. y. tuo pačiu metu būti ir Seimo nariu ir Vyriausybės nariu.

4. Teikiamo nutarimo projekto esmė. Siūloma:

- **iš esmės pritarti** įstatymo projektui, tačiau pasiūlyti Seimui, siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiškumą bei Konstitucijos, kaip pagrindinio, aukščiausią teisinę galią turinčio valstybės įstatymo vientisumą ir stabilumą, jį svarstyti kartu su Seime įregistruotu Konstitucijos 55 ir 57 str. pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-259 (*dėl Seimo narių skaičiaus sumažinimo ir rinkimų datos perkėlimo*);
- pasiūlyti Seimui atsisakyti įstatymo projekto 2 straipsnyje dėstomo Konstitucijos 99 straipsnio keitimo, nes šis keitimas laikytinas pertekliniu (*Seimo nario pareigų nesuderinamumas su kitomis pareigomis ar darbu įtvirtintas kituose Konstitucijos straipsniuose*).

5. Derinimas. Teisingumo ministerija pateikė nutarimo projektui antrinę išvadą, kurioje teikia savo pasiūlymus ir pastabas:

- darytina išvada, kad Konstitucija galėtų būti keičiama tik ypatingais atvejais, kai jokiais kitomis priemonėmis norimo rezultato pasiekti negalima. Šiuo atveju nedraudžiama pasiekti Seimo narių daugumos politinio susitarimo, kad ministrų kandidatūros būtų siūlomos ne iš Seimo narių;
- Seime įregistruotam įstatymo projektui neatliktas poveikio teisinio reguliavimo sričiai, ekonomikai, valstybės finansams ir kt. sritims, vertinimas;
- Neatskleistas siūlymo du Seime įregistruotus įstatymų projektus (Dėl Konstitucijos 60 ir 99 straipsnio pakeitimo ir dėl Konstitucijos 55 ir 57 straipsnių pakeitimo) svarstyti kartu, turinys (keičiamos įstatymų nuostatos nėra tiesiogiai susijusios);
- Vyriausybė galėtų siūlyti Seimui organizuoti platesnę diskusiją dėl įstatymo projekto įtraukiant platesnio rato konstitucinės teisės specialistus.

6. Atitiktis Vyriausybės programai

Septynioliktosios Vyriausybės programoje suformuota nuostata - „Inicijuosime teisės aktų pakeitimus, skirtus užtikrinti, kad Seimo narys tuo pačiu metu negalėtų eiti ir ministro pareigų“.

7. Dalykinio vertinimo išvada.

Įvertindami šią Vyriausybės programos nuostatą **pritariame** Vidaus reikalų ministerijos parengtam projektui.

Atsižvelgiant į tai, kad Teisingumo ministerijos pasiūlymai reikalauja Vyriausybės politinio apsisprendimo, siūlome klausimą svarstyti Vyriausybės pasitarime.

Patarėja

Goda Aleksaitė

Goda Aleksaitė, tel. 8 706 61 802, el. p.
goda.aleksaite@lr.v.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-01-

Nr. 1D-

(3)

Kopija

Teisingumo ministerijai

DĖL NUTARIMO PROJEKTO

Atsižvelgdami į Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerės rezoliucija (2017 m. sausio 9 d. Nr. S-63-67) (toliau – Pavedimas), pakartotinai teikiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4694“ projektą (toliau – nutarimo projektas).

Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekte Nr. XIIP-4694 (toliau – įstatymo projektas) siūloma panaikinti šiuo metu Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintą nuostatą, kad Seimo narys gali būti skiriamas ministru, ir palikti tik nuostatą, kad Seimo narys galėtų būti skiriamas Ministru Pirmininku.

Pavedime buvo prašoma papildomai įvertinti nutarimo projekte Vyriausybei teiktą poziciją dėl įstatymo projekto atsižvelgiant į tai, kad Seime yra įregistruotas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-259 (toliau – įstatymo projektas Nr. XIIP-259). Įvertinus tai, kad abiem įstatymų projektais siūloma keisti Konstituciją, siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiškumą bei konstitucinio reguliavimo vientisumą ir stabilumą, manome, kad sprendimai dėl Konstitucijos keitimo turėtų būtų svarstomi bei priimami kompleksiskai. Todėl nutarimo projekte siūloma iš esmės pritarti įstatymo projektui, tačiau siūloma jį svarstyti kartu su įstatymo projektu Nr. XIIP-259. Kartu nutarimo projekte, atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pasiūlymą, siūloma atsisakyti Konstitucijos 99 straipsnio keitimo, kaip perteklinio.

Teisingumo ministerija siūlė Vyriausybės nuomonę dėl įstatymo projekto formuluoti įvertinus ir platesnio rato konstitucinės teisės specialistų nuomonę, pavyzdžiui, įtraukiant į diskusiją dėl Konstitucijos keitimo ir akademinės bendruomenės konstitucinės teisės mokslo atstovus. Mūsų nuomone nutarimo projekte teikiama Vyriausybės nuomonė atitinka Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 238 punkto nuostatą „Inicijuosime teisės aktų pakeitimus, skirtus užtikrinti, kad Seimo narys tuo pačiu metu negalėtų eiti ministro pareigų“. Įvertinus šią Vyriausybės programos nuostatą darytina išvada, kad dėl Konstitucijos keitimo būtinumo Vyriausybė jau yra apsisprendusi, todėl šiuo aspektu nemanome, kad siūlymas papildomai diskutuoti dėl Vyriausybės nuomonės yra pagrįstas. Šiame kontekste manome, kad nutarimo projekte dėstoma Vyriausybės nuomonė yra saistoma Vyriausybės programos nuostatų. Kartu pažymime, kad platesnę diskusiją dėl įstatymo projekto, kartu įtraukiant ir platesnio rato konstitucinės teisės specialistus, galėtų inicijuoti Seimas savo iniciatyva.

Į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento išvadoje nurodytą aspektą dėl poreikio su įstatymo projektu kartu teikti ir Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo pakeitimus, neatsižvelgta – atsižvelgiant į teisės aktų hierarchiją bei Konstitucijos keitimo procedūros ypatumus manome, kad siūlymas kartu Konstitucijos pakeitimo projektu teikti kitų įstatymų pakeitimus netikslingas, nes prieš keičiant įstatymus visų pirma turi būti pakeista Konstitucija.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektą parengė Vidaus reikalų ministerijos Teisės departamento (direktorė Irina Urbonė, tel. 271 7189) Teisės aktų projektų vertinimo skyriaus (vedėjas Sigitas Mitalauskas, tel. 271 7143) patarėjas Darius Domarkas (tel. 271 8881).

PRIDEDAMA. 3 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4694**

2016 m. d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. lapkričio 9 d. sprendimo Nr. SV-S-1732 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 3 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Atsižvelgiant į Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“ 238 punkto nuostatą „Inicijuosime teisės aktų pakeitimus, skirtus užtikrinti, kad Seimo narys tuo pačiu metu negalėtų eiti ministro pareigų“, iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-4694 (toliau – įstatymo projektas), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui, siekiant užtikrinti teisėkūros sistemiškumą bei Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija), kaip pagrindinio, aukščiausią teisinę galią turinčio valstybės įstatymo, nustatančio Lietuvos Respublikos politinės, teisinės ir ekonominės sistemos pagrindus, vientisumą ir stabilumą, jį svarstyti kartu su Seime įregistruotu Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-259.

2. Siūlyti Lietuvos Respublikos Seimui atsisakyti įstatymo projekto 2 straipsnyje dėstomo Konstitucijos) 99 straipsnio keitimo. Konstitucinis Teismas 2004 m. liepos 1 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto (1998 m. gruodžio 22 d. redakcija) 15 straipsnio 4 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pabrėžė, kad Konstitucija yra vientisas aktas, kad visos jos nuostatos yra tarpusavyje susijusios ir sudaro darnią sistemą, kad nė vienos Konstitucijos nuostatos negalima aiškinti vien pažodžiui, nė vienos Konstitucijos nuostatos negalima aiškinti taip, kad būtų iškreiptas ar paneigtas kurios nors kitos konstitucinės nuostatos turinys, nes taip būtų iškreipta viso konstitucinio teisinio reguliavimo esmė, pažeista konstitucinių vertybių pusiausvyra. Atsižvelgus į šiuo metu galiojančias Konstitucijos 60 straipsnio 2 dalies ir 99 straipsnio nuostatas ir

kompleksinį jų aiškinimą Konstitucinio Teismo doktrinoje, pažymėtina, kad, siūlomas Konstitucija) 99 straipsnio keitimas laikytinas pertekliniu.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. lapkričio 9 d. Nr. SV-S-1732
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo Ekonomikos ir Teisės ir teisėtvarkos komitetų siūlymus, n u s p r e n d ž i a:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

1. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 2, 75 straipsnių, dvyliktojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 75¹, 75² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4550(2).

2. Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII-1973 2, 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹, 13² straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIP-4551(2).

3. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4694.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto (toliau Projektas) rengimą paskatino siekis pagerinti Seimo darbo efektyvumą.

Projekto tikslas – sudaryti sąlygas efektyviam Seimo narių darbui ir veiksmingiau atstovauti rinkėjus. Seimo narys eidamas ministro pareigas yra užimtas ministerijos kompetencijai priskirtų klausimų sprendimu ir negali viso savo darbo laiko skirti rinkėjų atstovavimui. Seimo narys, einantis ministro pareigas dalį savo laiko skiria darbui ministerijoje, o tai nesudaro galimybės detaliai gilintis į Seimo komitetuose ir Seimo posėdžiuose svarstomus klausimus. Analizuojant kitų šalių patirtį, pastebėta, kad daugelyje Europos šalių konstitucijose ar įstatymuose aiškiai deklaruojamas parlamentaro mandato ir posto vyriausybėje nesuderinamumas. Toks reglamentavimas nustatytas Austrijoje, Bulgarijoje, Estijoje, Latvijoje, Liuksemburge, Nyderlanduose, Portugalijoje, Prancūzijoje, Slovakijoje, Slovėnijoje, Švedijoje, Norvegijoje ir kt.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatoriai – Seimo nariai: Valentinas Bukauskas, Valdas Skarbalius, Kęstutis Daukšys, Viktoras Fiodorovas, Darius Ulickas, Artūras Paulauskas, Vydas Gedvilas.

3. Kaip šiuo metu yra teisiškai reguliuojami įstatymo projekte aptarti klausimai

Seimo narys gali būti skiriamas Ministru Pirmininku ar ministru.

4. Kokios numatomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos, naujai reglamentuotų klausimų teigiamos savybės ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projekte numatomi teisinio reglamentavimo pakeitimai:

-Seimo narys gali būti skiriamas tik Ministru Pirmininku.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Įstatymą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus Įstatymą, neigiamų pasekmių kriminogeninei situacijai, korupcijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas Įstatymas įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokie šios srities teisės aktai tebegalioja (pateikiamas šių aktų sąrašas) ir kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar panaikinti, priėmus teikiamą projektą

Priėmus teikiamą projektą reikės pakeisti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų įstatymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymą ir kitus teisės aktus.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas, o projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos, Įstatymų ir kitų teisės aktų rengimo tvarkos įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Europos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos teisei neprieštarauja.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įstatymų lydimųjų aktų, – kas ir kada juos turėtų parengti, šių aktų metmenys

Vyriausioji rinkimų komisija turės pakeisti kai kuriuos savo teisės aktus.

12. Kiek biudžeto lėšų pareikalaus ar leis sutaupyti įstatymo įgyvendinimas (pateikiami prognozuojami artimiausiems metams ir tolesnei ateičiai)

Įstatymo įgyvendinimas papildomų valstybės lėšų nepareikalaus.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto specialistai nevertino.

14. Įstatymo projekto autorius ar autorių grupė, įstatymo projekto iniciatoriai: institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai

Projektą parengė Seimo nariai: Valentinas Bukauskas, Valdas Skarbalius, Kęstutis Daukšys, Viktoras Fiodorovas, Darius Ulickas, Artūras Paulauskas, Vydas Gedvilas.

15. Reikšmingi žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną *Eurovoc*
„Seimo narys“, „ministras“

Seimo narys

Valentinas Bukauskas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Seimo narys gali būti skiriamas tik Ministru Pirmininku.“

2 straipsnis. 99 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 99 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„Ministras Pirmininkas, išskyrus jo Seimo nario pareigas, ir ministrai negali užimti jokių kitų renkamų ar skiriamų pareigų, dirbti verslo, komercijos ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, taip pat gauti kitokį atlyginimą, išskyrus jam nustatytą pagal pareigas Vyriausybėje bei užmokestį už kūrybinę veiklą.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d. ir taikomas nuo 2020 m. Seimo rinkimuose išrinktiems Seimo nariams.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo nariai

1. Valentinas Bukauskas
2. Valdas Skarbalius
3. Kęstutis Daukšys
4. Viktoras Fiodorovas

5. Darius Ulickas
6. Artūras Paulauskas
7. Vydas Gedvilas
8. Gediminas Jakavonis
9. Dangutė Mikutienė
10. Sergej Dmitrijev
11. Gintaras Tamošiūnas
12. Virginija Baltraitienė
13. Jonas Kondrotas
14. Vilija Filipovičienė
15. Kęstas Komskis
16. Audronė Pitrėnienė
17. Vytautas Kamblevičius
18. Larisa Dmitrijeva
19. Vitalija Vonžutaitė
20. Raimundas Markauskas
21. Raimundas Paliukas
22. Mečislovas Zasčiurinskas
23. Petras Čimbaras
24. Zita Žvikienė
25. Petras Narkevičius
26. Kęstutis Bartkevičius
27. Milda Petrauskienė
28. Linas Balsys
29. Sergej Ursul
30. Ona Valiukevičiūtė
31. Eduardas Šablinskas
32. Ričardas Sargūnas
33. Šarūnas Birutis
34. Loreta Graužinienė
35. Rima Baškienė
36. Darius Petrošius
37. Algis Strelčiūnas (pasirašė 2016-09-28)
38. Povilas Urbšys (pasirašė 2016-09-28)

**Projekto
lyginamasis variantas**

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 60 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 60 straipsnio antrąją dalį ir ją išdėstyti taip:

„Seimo narys gali būti skiriamas tik Ministru Pirmininku ~~ar ministru~~.“

2 straipsnis. 99 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 99 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„Ministras Pirmininkas, **išskyrus jo Seimo nario pareigas**, ir ministrai negali užimti jokių kitų renkamų ar skiriamų pareigų, dirbti verslo, komercijos ar kitokiose privačiose įstaigose ar įmonėse, taip pat gauti kitokį atlyginimą, išskyrus jam nustatytą pagal pareigas Vyriausybėje bei užmokestį už kūrybinę veiklą.“

3 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir taikymas

Šis įstatymas įsigalioja 2018 m. sausio 1 d. ir taikomas nuo 2020 m. Seimo rinkimuose išrinktiems Seimo nariams.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo nariai	Valentinas Bukauskas
	Valdas Skarbalius
	Kęstutis Daukšys
	Viktoras Fiodorovas
	Darius Ulickas
	Artūras Paulauskas
	Vydas Gedvilas

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT26704406000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2017-01-31 Nr. (1.6.) 2T-43
[2017-01-17 Nr. 1D-290

Kopija

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-4694“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją įvertinusi pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4694“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), teikia savo pastabas ir pasiūlymus. Pastebėtina, kad šios pastabos neturėtų ir negalėtų būti aiškinamos kaip iš esmės kvestionuojančios Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos vieną iš tikslų – inicijuoti teisės aktų pakeitimus, skirtus užtikrinti, kad Seimo narys tuo pačiu metu negalėtų eiti ministro pareigų, o turėtų būti vertinamos konkretų įstatymo projektą ir jo tikslus pagrindžiančios informacijos pakankamumo ir tinkamumo bei paties projekto pagrįstumo bei proporcingumo kontekste.

1. Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija 2016 m. lapkričio 25 d. raštu Nr. (1.6) 2T-1317 pateiktoje išvadoje nurodė, kad, kalbant apie Lietuvos Respublikos Konstitucijos, kaip pamatinio valstybės gyvenimą reglamentuojančio teisės akto, keitimą, darytina išvada, kad ji galėtų (turėtų) būti keičiama tik ypatingais (išskirtiniais) atvejais, kai jokiais kitomis priemonėmis norimo rezultato negalima būtų pasiekti. Kadangi dabartinės Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatos ir šiuo metu nedraudžia pasiekti Seimo daugumos politinio susitarimo, kad ministrų kandidatūros būtų siūlomos ne iš Seimo narių, konstatuotina, kad įstatymo projektu siekiamas tikslas gali būti pasiekiamas ir nekeičiant Lietuvos Respublikos Konstitucijos. Vieninteliais argumentais keisti nusistovėjusią Konstitucinę tvarką pateikiami abstraktūs teiginiai apie negalėjimą derinti Seimo nario ir ministro ar Ministro Pirmininko pareigų, nesiremiant jokia detalesne kokybinių ir kiekybinių rodiklių analize, pagrindžiančia šiuos teiginius, kas daro siūlomą Konstitucijos keitimą nepakankamai pagrįstu ir argumentuotu tam, kad jis atitiktų teisėkūros tikslingumo ir proporcingumo principus.

Kartu pastebėtina, kad Teisėkūros pagrindų įstatyme (15 str.) kaip viena esminių teisėkūros sudedamųjų dalių numatomas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Rengiant teisės akto, kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas

numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Šio vertinimo išsamumas turi būti proporcingas galimoms numatomo teisinio reguliavimo pasekmėms (šiuo atveju įvertinant, kad siūloma keisti Konstituciją). Atliekant numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą, turi būti nustatomas galimas teigiamas ir neigiamas poveikis to teisinio reguliavimo sričiai, asmenims ar jų grupėms, kuriems bus taikomas numatomas teisinis reguliavimas. Atsižvelgiant į teisės akte numatomo naujo teisinio reguliavimo pobūdį, mastą, turi būti įvertinamas poveikis ekonomikai, valstybės finansams, socialinei aplinkai, viešajam administravimui, teisinei sistemai, kriminogeninei situacijai, korupcijos mastui, aplinkai, administracinei naštai, regionų plėtrai ir kitoms sritims.

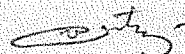
Įstatymo projekto aiškinamajame rašte pateikti argumentai ir vertinimo rezultatai kelia pagrįstų abejonių įstatymo projekto iniciatorių atlikto teisinio reguliavimo poveikio politinei sistemai ir valstybės finansams tinkamumu ir išsamumu (pavyzdžiui, nurodoma, kad įstatymo įgyvendinimas papildomų valstybės lėšų nepareikalaus (aiškinamojo rašto 12 p.), nors akivaizdu, kad skiriant ministrais vienmandatėse rinkiminėse apygardose išrinktus Seimo narius, dėl tokių pakeitimų jiems atsakius Seimo nario mandato, valstybė patirtų su naujų Seimo narių rinkimu susijusių išlaidų). Todėl svarstytina, ar toks Konstitucijos keitimas neturėtų būti teikiamas ir svarstomas, kartu sistemiškai peržiūrint ir įvertinant visas galimas neigiamas pasekmes, jas minimizuojančias priemones ar alternatyvas (pvz., peržiūrint ir rinkimų į Seimą reguliavimą apskritai), kad neigiamos pasekmės neatsirastų ar jos būtų minimalios.

Atsižvelgiant į tai, manytina, kad Konstitucijos, kaip pamatinio valstybės valdymą reglamentuojančio teisės akto, keitimas turėtų būti daromas tik atlikus nuodugnią ir visapusišką reguliuojamų teisinių santykių analizę, įsitikinus Konstitucijos keitimo būtinumu bei jį pagrindus, taip įgyvendinant teisėkūros tikslingumo ir proporcingumo principus.

2. Nutarimo projekto 1 p. siūloma Lietuvos Respublikos Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIP-4694 (toliau – Projektas Nr. XIIP-4694) svarstyti kartu su Lietuvos Respublikos Konstitucijos 55 ir 57 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIIIP-259. Visgi, atkreiptinas dėmesys į tai, kad iš nutarimo projekto nuostatų lieka iki galo neatskleistas tokio siūlymo turinys. Pastebėtina, kad Konstitucijos, kaip aukščiausią teisinę galią turinčio valstybės įstatymo, keitimo reikalavimai skiriasi nuo kitų Seimo priimamų teisės aktų leidybos reikalavimų. Pačioje Konstitucijoje apibrėžtas specialus subjektų, turinčių Konstitucijos keitimo iniciatyvos teisę, ratas bei specialūs procedūriniai reikalavimai teisėkūros procesui, atskiriantys jį nuo paprastų įstatymų leidybos. Specialios teisėkūros procedūros Konstitucijos keitimui nustatytos ir Lietuvos Respublikos Seimo statuto dvidešimt šeštajame skirsnyje. Pastebėtina, kad šiame skirsnyje nenumatyta galimybė skirtingus Konstitucijos pakeitimo projektus sujungti, skirtingai nei tai daroma reglamentuojant įstatymų leidybos procedūras (Seimo statuto 137 str.). Atsižvelgiant į tai, manytina, kad toks Vyriausybės siūlymas neįvertina to, kad projektai, pateikti skirtingų Seimo narių grupių, negalėtų būti sujungti (įvertinant ir Konstitucinio Teismo doktriną, suformuotą 2014 m. sausio 24 d. nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 125 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 170 straipsnio (2012 m. kovo 5 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“) bei neįvertina to, kad nurodomi įstatymų projektai, atsižvelgiant į jų turinį, nelaikytini alternatyviais, todėl toks siūlymas galėtų neatitikti Seimo statuto nuostatų, užtikrinančių Konstitucijos keitimo iniciatyvos teisę turinčio subjekto (šiuo atveju konkrečios Seimo narių grupės) teisę į jo pateikto (ir kokybiškai nepakeisto) Konstitucijos pakeitimo projekto svarstymą.

3. Įvertindami lydraštyje pateiktus neatsižvelgimo į Teisingumo ministerijos 2017 m. sausio 2 d. raštu Nr. (1.6.)2T-3 pateiktą pasiūlymą motyvus, manome, kad nėra svarių priežasčių, neleidžiančių Vyriausybei pasiūlyti Seimui organizuoti platesnę diskusiją dėl įstatymo projekto, kartu įtraukiant ir platesnio rato konstitucinės teisės specialistus.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiūtė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS KONSTITUCIJOS 60 IR 99 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO NR. XIIP-4694“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP NR. 16-1877(2), TAIS NR.16-12290(3))**

2016-12-28 Nr.NV-3975

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šią pastabą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnio 5 dalimi, kartu su Konstitucijos 60 ir 99 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XIIP-4694 (toliau – Įstatymo projektas) **turėtų būti teikiami kiti Lietuvos Respublikos Seimo priimami teisės aktų projektai**, pakeičiantys ar panaikinantys galiojančius teisės aktus, kuriuos būtina priimti, priėmus teikiamą Įstatymo projektą, ir nors Įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad priėmus Įstatymo projektą reikės keisti Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymus, šių įstatymų pakeitimų projektai nėra pateikti. Manome, kad Projekte tai galėtų būti nurodyta kaip tobulintinas aspektas.

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė